



АНАЛІЗ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	Економічна кібернетика
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	4 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити ЕКТС/120 годин (лекції: 18 год, практичні: 36 год, СРС: 66 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік / модульна контрольна робота
Розклад занять	Згідно розкладу: http://roz.kpi.ua 1 лекція (2 години) 1 раз на два тижні; 1 практичне заняття (2 години) 1 раз на тиждень
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Антипенко Надія Василівна професор кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук, професор, e-mail: antypenko@iit.kpi.ua Telegram: 0669222201 Практичні заняття: Антипенко Надія Василівна професор кафедри економічної кібернетики, доктор економічних наук, професор, e-mail: antypenko@iit.kpi.ua Telegram: 0669222201
Розміщення курсу	Платформа дистанційного навчання «Сікорський»: https://classroom.google.com/c/NzEzMDQ2MTQwNTQy АС «Електронний Кампус» https://campus.kpi.ua Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ELAKPI): https://ela.kpi.ua

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Аналіз капіталу підприємства» спрямована на оволодіння здобувачами теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та результативного використання капіталу підприємства, а також формування вмінь застосовувати сучасні технології оцінювання ефективності цих процесів і визначення адекватних методів підвищення рівня капіталізації підприємства та його ринкової вартості у конкурентному середовищі.

В межах курсу проводиться дослідження поняття "капітал підприємства" через розгляд його функцій. На протязі невчення матеріалу виокремлено розглядається головні характеристики власного капіталу, його складові елементи та джерела утворення. Практично опрацьовуються формули для розрахунку показників майнового стану підприємства, оборотності капіталу, загальної потреби у власних та залучених фінансових ресурсах. Розглянуто фінансову політику формування власних фінансових ресурсів та головні її етапи. Передбачена розробка напрямів поліпшення використання капіталу підприємства та оптимізації джерел його формування.

Метою дисципліни формування системних знань, умінь та навичок використання аналізу для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Предметом дисципліни є теоретико-методичні засади та сучасні практичні підходи фінансово-господарського аналізу для забезпечення ефективного функціонування підприємства в швидкозмінних ринкових умовах. Викладання навчальної дисципліни зорієнтоване на формування та підсилення у здобувачів ряду компетентностей та результатів навчання:

Компетентності, на формування яких зорієнтована дисципліна:

- здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати
- здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
- здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.
- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- здатність проводити кількісний та якісний аналіз функціонування соціально-економічних систем із застосуванням математичних методів аналітичної економіки.

Результати навчання:

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
- розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.

М'які навички (Soft skills): критичного мислення, аналітичного бачення, вміння концентруватися, логічне мислення, самоорганізація.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: «бухгалтерський облік», «економіка підприємства».

Постреквізити: у подальшому дисципліна буде корисною для опановування освітніх компонент «моделі економічної динаміки», «переддипломна практика», «дипломне проектування».

Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Економічна характеристика капіталу підприємства.

Тема 2 Управління власним капіталом підприємства.

Тема 3. Управління позиковим капіталом підприємства.

Тема 4. Інвестиційний капітал підприємства.

Тема 5. Вартість капіталу підприємства.

Тема 6. Управління структурою капіталу підприємства.

Тема 7. Оптимізація структури капіталу підприємства.

Тема 8. Оцінка капіталу та фінансового стану підприємства.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Мінфіну від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» затверджене наказом Мінфіну від 18.10.1999 р. № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерством фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
6. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені наказом Мінекономіки України від 19 січня 2006 р. №14. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06>.
7. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навч. посібник / за ред. О.М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
8. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навч. посібник / за ред. О.М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
9. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор–Видавництво, 2016. 378 с.
10. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор–Видавництво, 2016. 378 с.
11. Волинчук Ю.В., Завадська О.М., Камінська І.М. [та ін.] Підприємництво і торгівля: навч. посібник / за ред. Л.Л. Ковальської, І.В. Кривов'язюка. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 620 с.
12. Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В. Економіка підприємства: навч. посібник. Київ: НАУКМА, 2018. 304 с.

Додаткова література

16. Приймак С.В., Костишина М.Т., Долбнева Д.В. Фінансова звітність підприємств: Навчально-методичний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2016. 268 с.

21. Тарасенко І.О., Любенко Н.М. Фінанси підприємств: підручник. URL: https://pidruchniki.com/84803/finansii/finansii_pidpriyemstv.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.
6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.
7. Портал для підприємців. URL: <https://sme.gov.ua>.
8. Мережа бізнес-інформації. URL: <https://bin.ua>. 13. Інформаційний бізнес-портал «LIGA online», «Ліга. Бізнес». URL: <https://biz.liga.net>.
9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання:

Методи організації навчання: лекції; практичні заняття; консультації; самостійна робота.

Загальні методи навчання: метод проблемного викладу, метод проблемно-пошукового викладення, особистісно орієнтовані (розвиваючі) технології, практико-орієнтоване навчання.

Спеціальні методи навчання: аналітичні завдання, метод аналізу конкретних ситуацій; командна робота, семінари-дискусії.

Елементи і прийоми: модерація; презентації; навчання через аргументацію.

Метод дистанційного навчання – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Google Meet) та асинхронному (Google Workspace) режимі.

Форми та методи оцінювання:

Поточний контроль: модульна контрольна робота; аналітичні завдання, розрахунково-аналітичні завдання, опитування, тестування.

Календарний контроль: перша та друга атестація.

Семестровий контроль: залік.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекційних (Л) один раз на два тижні та 36 годин практичних занять (П) один раз на тиждень, модульний контроль.

Тиж-день навчання	Розподіл годин			Назви розділів, тем	Зміст занять та самостійної роботи здобувачів	Контрольні заходи
	Л	П	СР			
1	2	3	4	5	6	7
1-2	2	4	4	Тема 1. Економічна характеристика капіталу підприємства	Л1. Ідентифікувати поняття капіталу підприємства. Усвідомити роль капіталу в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства. З'ясувати основні види капіталу підприємства та їх характеристика. Встановити джерела формування капіталу підприємства. Дослідити фактори впливу на	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання

					<p>розмір капіталу підприємства. Знати принципи формування та використання капіталу. Сформувати розуміння стратегії управління капіталом підприємства. Розуміти співвідношення власного і позикового капіталу підприємства.</p> <p>П1. Вступ. Основні вимоги в ході вивчення дисципліни, система оцінки успішності студентів, проведення календарного та семестрового контролю. Навчальне завдання для командної роботи: Сучасні підходи до проведення аналітичної роботи на підприємстві. Навчальні завдання: опитування та командна робота над визначенням особливостей проведення аналітичної роботи на підприємстві. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Співвідношення власного і позикового капіталу підприємства».</p> <p>П2. Розв'язування розрахунково-аналітичного завдання на тему: Економічна характеристика капіталу підприємства. Навчальні завдання: опитування та індивідуальна робота над власним розумінням етапів аналізу фінансових ринків, розв'язання аналітичних завдань за темою 1. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Рекомендації щодо підвищення ефективності аналізу фінансового ринку».</p>	навчальних завдань.
3-4	2	4	4	<p>Тема 2. Управління власним капіталом підприємств а.</p> <p>Л2. Поняття і класифікація власного капіталу підприємства. Статті власного капіталу підприємства. Особливості зареєстрованого, резервного, додаткового, неоплаченого, вилученого, капіталу у дооцінках підприємства. Ідентифікування сутності нерозподіленого прибутку та непокритого збитку підприємства. Способи визначення та порядок обліку власного капіталу підприємства.</p> <p>П3. Опитування та доповіді на тему: Управління власним капіталом підприємства. П2. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Сутність нерозподіленого прибутку та непокритого збитку підприємства», розв'язання аналітичних завдань за темою 2. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Статті власного капіталу підприємства».</p> <p>П4. Розв'язування розрахунково-аналітичного завдання із використанням традиційних прийомів аналізу власного капіталу підприємства. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичного доповіді по темі «Способи визначення та порядок обліку власного капіталу підприємства», розв'язання аналітичних завдань за темою 2. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Особливості зареєстрованого, резервного, додаткового, неоплаченого, вилученого, капіталу у дооцінках підприємства».</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання навчальних завдань.	
5-6	2	4	6	<p>Тема 3. Управління позиковим капіталом підприємств</p> <p>Л 3. Розуміння позикового капіталу підприємства. Сутність та підходи до управління позиковим капіталом підприємства. Сутність і особливості банківського кредиту. Показники визначення рівня кредитоспроможності підприємства .</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання	

				a.	<p>П5. Нові тенденції в управлінні ризиками та прибутковістю на фінансових ринках. Навчальні завдання: опитування та семінар «Управління позиковим капіталом підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 3. СР. Підготовка до опитування та індивідуального завдання за темою: «Особливості облігації як форми позикового капіталу підприємства».</p> <p>П6. Диверсифікація та управління ризиками. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді «Ідентифікація лізингу і оренди як зобов’язання підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 3. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Дослідження позикового капіталу підприємства».</p>	виконання навчальних завдань.
7-8	2	4	8	<p>Тема 4. Інвестиційний капітал підприємств а</p>	<p>Л4. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства. Класифікація інвестицій. Розуміння інвестиційної стратегії та інвестиційної політики. Методи фінансування інвестицій. Механізм управління реальними інвестиціями. Прийоми управління інвестиційним проектом. Загальні положення методології визначення ефективності реальних інвестицій. Аналіз системи показників, які використовують для визначення доцільності інвестування. Механізм управління фінансовими інвестиціями. Типи політики управління фінансовими інвестиціями.</p> <p>П7. Класифікація інвестицій Розуміння інвестиційної стратегії та інвестиційної політики. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Інвестиційний капітал підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 4. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Загальні положення методології визначення ефективності реальних інвестицій».</p> <p>П8. Аналіз системи показників, які використовують для визначення доцільності інвестування. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Аналіз інвестиційного капіталу підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 4. СР. Підготовка до опитування та рекомендацій щодо покращення інформації для аналітичного процесу.</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання навчальних завдань.
7		1	2	Теми 1- 4.	Модульна контрольна робота, частина 1 (МКР)	Оцінювання РН за Т. 1-4
9-10	2	4	6	<p>Тема 5. Вартість капіталу підприємств а.</p>	<p>Л5. Поняття вартості капіталу підприємства. Фактори впливу на вартість капіталу підприємства. Методи визначення вартості капіталу сформованого з різних джерел. Методика розрахунку середньозваженої та граничної вартості капіталу підприємства.</p> <p>П9. Поняття вартості капіталу підприємства. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Вартість капіталу підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 5. СР. Підготовка до опитування та семінару – дискусії визначення факторів впливу на вартість капіталу підприємства.</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання навчальних завдань.

					<p>П10. Визначення вартості капіталу сформованого з різних джерел. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Вартості капіталу сформованого з різних джерел», розв’язання аналітичних завдань за темою 5. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Методика розрахунку середньозваженої та граничної вартості капіталу підприємства».</p>	
11-12	2	4	8	<p>Тема 5. Вартість капіталу підприємств а.</p>	<p>Л6. Методика розрахунку середньозваженої та граничної вартості капіталу підприємства. П11. Методика розрахунку середньозваженої та граничної вартості капіталу підприємства. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Методика розрахунку середньозваженої та граничної вартості капіталу підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 5. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Методика розрахунку середньозваженої та граничної вартості капіталу підприємства».</p> <p>П12. Політики формування структури капіталу. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Політики формування структури капіталу», розв’язання аналітичних завдань за темою 5. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Фактори впливу на структуру капіталу підприємства».</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання навчальних завдань.
13-14	2	4	8	<p>Тема 6. Управління структурою капіталу підприємств а</p>	<p>Л7. Економічна сутність структури капіталу підприємства. Встановлення залежності фінансово-економічних показників діяльності підприємства від структури капіталу підприємства. Політика формування структури капіталу. Теорії структури капітал. Фактори впливу на структуру капіталу підприємства. П13. Економічну сутність структури капіталу підприємства. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Управління структурою капіталу підприємства», розв’язання аналітичних завдань за темою 6. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Залежність фінансово-економічних показників діяльності підприємства від структури капіталу підприємства».</p> <p>П14. Політики формування структури капіталу. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Політики формування структури капіталу», розв’язання аналітичних завдань за темою 6. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Фактори впливу на структуру капіталу підприємства».</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання навчальних завдань.
14		1	2	Теми 5-6.	Модульна контрольна робота, частина 2 (МКР)	Оцінювання РН за Т. 5-6
15-16	2	4	6	<p>Тема 7. Оптимізація структури капіталу підприємств</p>	<p>Л8. Дослідити концепцію оптимізації структури капіталу. Ідентифікувати поняття оптимальної структури капіталу підприємства. Знати критерії процесу оптимізації структури капіталу підприємства та вміти їх застосувати на практиці.</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання

				i.	<p>П15. Економічні показники для прогнозування. Навчальні завдання: опитування та презентація аналітичної доповіді по темі «Оптимізація структури капіталу підприємства», розв'язання аналітичних завдань за темою 7. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Оптимальна структура капіталу підприємства».</p> <p>П16. Порівняльний аналіз моделей прогнозування в фундаментальному аналізі. Навчальні завдання: опитування та групове обговорення теми: «Аналіз структури капіталу підприємства», розв'язання аналітичних завдань за темою 7. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Критерії процесу оптимізації структури капіталу підприємства та шляхи їх застосування на практиці».</p>	виконання навчальних завдань.
17-18	2	2	6	<p>Тема 8. Оцінка капіталу та фінансового стану підприємств а.</p> <p>Л9. Дослідити методологію оцінювання капіталу підприємства. Сформулювати методичні підходи до аналізу фінансового стану підприємства. Аналізувати фінансовий стан підприємства. Встановити напрями та резерви поліпшення фінансового стану підприємства.</p> <p>П17. Адаптивний аналіз на нестабільних ринках. Навчальні завдання: опитування та групове обговорення процесу оцінки капіталу та фінансового стану підприємства. СР. Підготовка до опитування та аналітичної доповіді за підтемою «Оцінка капіталу та фінансового стану підприємства».</p>	Опитування, оцінювання аналітичної доповіді, оцінювання виконання навчальних завдань.	
18		2	6	Залік	СР: підготовка до складання заліку	
Разом	18	36	66			

Примітка: Л – лекції, П – практичні заняття, РН – результат навчання.

1. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 66 годин самостійної роботи. На самостійну роботу виноситься: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	56	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
4	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	66	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються, штрафні бали не передбачаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях. Варто дотримуватись

розкладу занять, при запізненні більше ніж на 15 хв., долучатись до другої частини заняття (після перерви).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). У режимі дистанційного навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Google Meet. Посилання на конференцію видається на початку семестру і розміщується в АС «Електронний кампус». З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформа дистанційного навчання «Сікорський» (<https://www.sikorsky-distance.org> - <https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=7452>). Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила поведінки на заняттях. На заняттях слід дотримуватись норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» та Електронний кампус. Активність, опрацювання та підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, аналітичних доповідей та навчально-дослідних завдань.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування науково-практичних заходів, лекторів, тренінгів в межах тематики дисципліни. Для опанування і поглиблення практичних навичок для спільного проведення занять можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі проходження здобувачем онлайн курсу чи іншого елемента неформальної освіти за наведеною у розділі «Додаткова інформація з дисципліни» здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на неформальній освіті за самостійного її обрання проходиться процедура валідації, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів. Заохочувальні бали можуть бути отримані за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, додаткове проходження онлайн курсів з поглибленим вивченням окремих тем курсу, наукові публікації. Штрафні бали не нараховуються. Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали для РСО-1.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контролю

результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр і передбачає проведення модульної контрольної роботи (поділеної на 2 частини), яка здійснюється у вигляді письмової контрольної роботи, що містить тестові та аналітичні завдання. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача впродовж семестру, передбачених заходами поточного контролю. Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика дедлайнів та перескладань. Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується на своєчасному виконанні навчальних завдань, виконання модульної контрольної роботи. Якщо контрольні заходи, або виконання завдань пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), надається можливість додатково скласти завдання протягом найближчого тижня. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. У випадку не згоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Політика щодо академічної доброчесності. Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політики та принципів академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>), які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). У разі виявлення дублювання робіт, плагіату роботи отримують нульовий рейтинг. У разі виявлення не належних посилань за результатами перевірки на наявність запитань, індивідуальні завдання не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи (PCO-1) згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль (мак 100 балів)

- відповіді на практичних заняттях (опитування);
- написання аналітичні доповіді;
- розв'язання аналітичних завдань;
- виконання навчальних завдань (індивідуальна/командна роботи);
- модульна контрольна робота;

Відповіді на практичних заняттях (мак 20 балів).

Розрахунок за одну відповідь на практичному занятті (10 відповідей):

- 2 бали – Активна робота, повні відповіді під час опитування
- 1 бал – Робота з доповненням до відповідей інших здобувачів
- 0 балів – Пасивність

Написання аналітичної доповіді (мак 20 балів).

Розрахунок за одну доповідь (10 доповідей):

- 2 бали – Творчий підхід до розкриття теми, розкриття теми глибоке, відображена власна позиція
- 1 бал – Глибоке розкриття теми, однак власна наукова позиція відображена не досить обґрунтовано
- 0 балів – Доповідь відсутня

Опрацювання аналітичних завдань (мак 20 балів).

Розрахунок за одне завдання (10 завдань):

- 2 бали – Якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені
- 1 бали – Завдання виконано з певними неточностями, що має вплив на результат
- 0 балів – Завдання не виконане

Виконання навчальних завдань (індивідуальна/командна роботи) (мак 10 балів).

Розрахунок за одне завдання (2 завдання):

- 5 балів – Якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені
- 4 бали – Завдання виконано з певними неточностями
- 3 бали – Завдання не містить обґрунтувань, дещо порушена логіка аналітичного процесу
- 0 балів – Завдання не виконане

Модульна контрольна робота: (мак 30 балів)

МКР (2 частини, кожна – мак 15 балів) включає: 1) теоретичні питання (5 балів), 2) аналітичне завдання (10 балів).

- 30-28 балів
 - 1) викладено питання всебічно, безпомилково і логічно;
 - 2) аналітичне завдання виконане правильно, результати обґрунтовані
- 27-24 балів
 - 1) викладено питання безпомилково, достатньо повно і без ознак плагіату;
 - 2) витримано логіку вирішення аналітичного завдання, але припущено несуттєвих помилок
- 23-21 балів
 - 1) викладено питання не повністю, основні аспекти розкрито;
 - 2) допущено помилки при виконанні аналітичного завдання, відповідь недостатньо обґрунтована
- 20-18 балів
 - 1) не розкрито питання або викладення відсутнє;
 - 2) у логіці вирішення аналітичного завдання присутнє нерозуміння його суті, завдання виконане на основі припущень
- 0 балів – Завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень – Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 1, виконано не менше ніж 40 % з обсягу завдань;

14 тиждень Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 2.

8.3. Семестровий контроль (залік) (має 100 балів)

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Залікова контрольна робота проводиться на останньому за розкладом занятті з дисципліни.

Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи:

- теоретичні питання (2 питання) мають на меті виявити рівень знання матеріалу в цілому:
 - 5 балів – відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково і логічно;
 - 4 балів – відповідь на питання викладено не достатньо повно, проте основні аспекти розкрито;
 - 3 балів – відповідь не розкриває ключових елементів у викладі, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
 - 0 балів – не має відповіді.
 - тестові завдання (15 завдань) демонструють глибину знань про теоретичні засади дисципліни, належать до тестів закритої форми, мають декілька запропонованих відповідей, з яких обирається одна правильна:
 - 2 бали – відповідь вірна;
 - 0 балів – відповідь не вірна
 - аналітичне завдання. Передбачає виконання одного завдання:
 - 10 балів – продемонстровано знання матеріалу і вдало його застосовано для аналізу та доведення аналітичного завдання, наведено висновки з застосуванням набутих знань та вмій;
 - 8-9 балів – аналітичне завдання пояснене вірно, логічно, однак не наведено висновків за результатами або допущено помилки у твердженнях, поясненнях або доведенні;
 - 6-7 балів – аналітичне завдання виконане, але визначене рішення не містить чітких обґрунтувань відповідних набутих навичкам пройденому курсу;
 - 0 балів – завдання не виконано
- Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток А до силабусу)

Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи он-лайн курсів за відповідною тематикою у рейтинг здобувача.

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму за відповідних умов згідно розпоряджень університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри економічної кібернетики,
доктором економічних наук, професором,

Антипенко Надією Василівною

Ухвалено кафедрою економічної кібернетики (протокол № 18 від 18.06.2024р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)

ДОДАТОК А

Перелік питань для підготовки до семестрового контролю

1. Характеристики капіталу підприємства.
2. Особливості процесу формування капіталу підприємства.
3. Принципи формування капіталу підприємства.
4. Класифікація сформованого капіталу підприємства.
5. Вартість капіталу та показники її оцінки, сфера їх застосування.
6. Методичні підходи до оцінки вартості власного і позичкового капіталу.
7. Ефект фінансового левериджу.
8. Забезпечення фінансової рівноваги підприємства у процесі формування його капіталу.
9. Структура сформованого капіталу підприємства.
10. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності.
11. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його вартості
12. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансового ризику.
13. Завдання і принципи формування капіталу при створенні підприємства.
14. Методи оптимізації загальної потреби в капіталі.
15. Основні схеми фінансування нового бізнесу.
16. Джерела формування капіталу нового підприємства.
17. Політика формування власних фінансових ресурсів.
18. Форми і джерела функціонування власних фінансових ресурсів.
19. Оцінка вартості окремих елементів власного капіталу.
20. Управління формуванням операційного прибутку.
21. Дивідендна політика.
22. Сутність теорій, що пов'язані з механізмом формування дивідендної політики.
23. Емісійна політика.
24. Політика залучення позикових засобів.
25. Оцінка вартості окремих елементів позикового капіталу.
26. Управління залученням банківського кредиту.
27. Політика залучення банківського кредиту.
28. Управління фінансовим лізингом.
29. Управління облігаційною позикою.
30. Управління залученням товарного кредиту.
31. Політика залучення підприємство товарного кредиту.
32. Управління внутрішньою кредиторською заборгованістю.
33. Економічна сутність та характеристика процесу використання капіталу.
34. Капітал як виробничий та інвестиційний ресурс.
35. Характеристика етапів кругообігу капіталу.
36. Класифікація капіталу, який використовується підприємством УВП.
37. Характеристика основних завдань і функціонального механізму управління процесом використання капіталу підприємства.
38. Оцінка фактору інфляції в процесі використання капіталу.
39. Оцінка фактору ліквідності в процесі використання капіталу.
40. Особливості операційної діяльності, пов'язані з використанням капіталу.
41. Структура операційних активів.
42. Механізм управління використанням капіталу на основі центрів відповідальності.
43. Система основних показників ефекту від використання капіталу в операційному процесі.
44. Механізм управління ефектом від використання капіталу в операційному процесі.
45. Характеристика основних етапів формування політики використання капіталу.